

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*FONDA ZA POVRATAK
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**FONDA ZA POVRATAK
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU**

Broj: 04-16-1-445/20

Sarajevo, maj 2020. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	8
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	10
1.	KRITERIJI	10
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	10
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
4.	BUDŽET	12
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
5.2	Pregled prihoda i primitaka	13
5.3	Bilans stanja	13
5.3.1	<i>Sredstva</i>	13
5.3.2	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	14
6.	JAVNE NABAVKE	14
7.	OSTALO	15
7.1	Program finansiranja prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma	15
8.	KOMENTARI	17
	PRILOZI	17

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Fond)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2019. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Fonda prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2019. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Fonda u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije¹

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i mi ne dajemo posebno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo da je pitanje **izostanka aktivnosti Komisije za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine u 2019. godini** ključno pitanje revizije koje treba objaviti u našem izvještaju.

¹ Svrha saopćavanja ključnih pitanja revizije je povećanje komunikacijske vrijednosti izvještaja o reviziji osiguravanjem boljeg uvida u obavljanu reviziju. Saopćavanje ključnih pitanja revizije osigurava dodatne informacije korisnicima finansijskih izvještaja kako bi im pomogle u shvatanju onih pitanja koja su, po revizorovoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ključna pitanja revizije primjenjuju se na subjekte revizije koji imaju najveći utjecaj na budžet Bosne i Hercegovine i na konsolidovane finansijske izvještaje budžeta Bosne i Hercegovine.

Naime, Komisija za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija) nadležna je za odobravanje projekata rekonstrukcije i povratka, koje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH prikupi i proslijedi Komisiji na razmatranje, za odobravanje zajedničkih projekata koji se realizuju kroz Fond, kao i za izdavanje rješenja za finansijsku realizaciju i nadzor nad finansijskom realizacijom odobrenih projekata rekonstrukcije i povratka, uključujući očuvanje sredstava Fonda. Nadalje, Komisija daje smjernice prilikom izrade podzakonskih akata kojima se reguliše rad i organizacija Fonda te razmatra kvartalne i privremene izvještaje, koje direktor Fonda podnosi u pogledu upravljanja sredstvima i finansijske realizacije odobrenih projekata rekonstrukcije i povratka. Komisija se sastoji od devet članova, od kojih su po tri člana Komisije iz reda svakog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, predlaže četiri člana, vlade entiteta predlažu po dva člana, od kojih je jedan ministar za raseljene osobe i izbjeglice iz svakog entiteta, a Vlada Brčko distrikta BiH predlaže jednog člana Komisije. Ministar za ljudska prava i izbjeglice obavezno je jedan od članova u ime Vijeća ministara BiH. Predložene članove imenuje Predsjedništvo BiH. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH pruža administrativnu i tehničku podršku radu Komisije. Posljednji saziv Komisije Predsjedništvo je imenovalo na 14. redovnoj sjednici 28.10.2015. godine².

S obzirom na to da raspored prikupljenih sredstava, na posebnom podračunu Fonda, koja se koriste isključivo za realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije i projekata održivog povratka, odobrava Komisija, može se konstatovati da udružena sredstva u ukupnom iznosu od 2.277.000 KM nisu raspoređena. Prema raspoloživim podacima, Komisija u 2019. godini nije zasjedala, tako da sredstva po sporazumima o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma nisu raspoređena po namjeni i iznosu sredstava.

Sagledavajući ukupnu dinamiku realizacije projekata povratka i rekonstrukcije i održivog povratka putem Fonda (detaljnije tačka 7.1 Izvještaja), može se konstatovati da je ista dosta usporena. Fond redovno izvršava svoje prispele obaveze koje se vežu za finansijsku realizaciju odobrenih i započetih projekata, međutim, Komisija za izbjeglice i raseljene osobe BiH do momenta obavljanja završne revizije nije preduzimala nikakve aktivnosti po pitanju rasporeda udruženih sredstava, ali ni naplate potraživanja po sporazumima o udruživanju sredstava iz ranijih godina. Prema raspoloživim informacijama koje smo dobili tokom vršenja revizije, Komisiji za izbjeglice i raseljene osobe BiH je istekao mandat, a procedura imenovanja novog saziva nije započeta.

Iz svega navedenog se može zaključiti da je efikasnost rada Fonda, na pružanju podrške povratku i reintegraciji izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH, u značajnoj mjeri određena aktivnostima Komisije.

U tekstualnom dijelu Finansijskog izvještaja Fonda za 2019. godinu (Programi posebne namjene) dat je pregled finansijske realizacije odobrenih projekata po odlukama Komisije o rasporedu sredstava za svaku godinu.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike

² Akt broj: 01-50-1-2582-40/15

budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije. Između pitanja o kojima se komunicira sa rukovodstvom, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna pitanja revizije. Ta pitanja opisujemo u našem izvještaju o obavljenoj reviziji, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da o datom pitanju ne treba izvijestiti u našem izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile javnu dobrobit od takvog izvještavanja.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Fonda za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Fonda za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Fonda u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Fonda je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Fonda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 6.5.2020. godine

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2019. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH
- Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH³.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Fonda za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pažnje na neefikasnost pri realizaciji projekata povratka i rekonstrukcije. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Fond je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestio nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nedostataka i nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o obavljenoj reviziji za 2018. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
Fond se obratio dopisom Ministarstvu finansija i trezora s ciljem prevazilaženja uočene neusklađenosti prilikom postupanja Fonda sa propisima koji regulišu način uplata i evidentiranja povrata PDV-a, ali nisu dobili odgovor Ministarstva i poslije upućene urgencije.			
Fond iz svog djelokruga nadležnosti blagovremeno provodi aktivnosti s ciljem efikasnog provođenja započetih projekata povratka izbjeglica i raseljenih osoba, međutim, Komisija nije preduzimala nikakve			

³ Službeni glasnik BiH, br.: 23/99, 21/03 i 33/03

aktivnosti po ovom pitanju u 2019. godini. Sporazum o rasporedu udruženih sredstva za tekuću godinu nije donesen.			
---	--	--	--

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Fond je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutrašnja organizacija i način rada Fonda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji je Vijeće ministara BiH razmatralo i dalo saglasnost u septembru 2018. godine. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Fonda, uređen je način rada i rukovođenja Fondom, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Pravilnikom je određeno da poslove iz nadležnosti Fonda obavlja, pored direktora i 13 izvršilaca, koji su raspoređeni za rad u dvije organizacione jedinice. Po usvajanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji nastavljena je ranije započeta procedura imenovanja direktora, s obzirom na to da je od augusta 2015. godine funkciju direktora, u skladu sa rješenjem Vijeća ministara BiH obavljao vršilac dužnosti. Po okončanju konkursne procedura rješenjem Agencije za državnu službu BiH imenovan je direktor Fonda, koji je stupio na funkciju 1.3.2019. godine.

Fond je, s ciljem uspostavljanja i razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, prethodnih godina sačinio akcioni plan za razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, definisao kontrolno okruženje, sačinio i ažurirao popis rizika. S obzirom na to da sistem finansijskog upravljanja i kontrole zahtijeva stalno praćenje i procjenu radi njihovog adekvatnog funkcionisanja i blagovremenog ažuriranja, Fond je o provođenju tih aktivnosti sačinio Izvještaj o funkcionisanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu, kao i Izvještaj o aktivnostima vezanim za proces upravljanja rizicima za 2019. godinu. Također, Fond je popunio obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2019. godinu i dostavio ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁴ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁵, za obavljanje interne revizije u Fondu nadležna je Jedinica interne revizije Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Procesom revizije uočeno je da nadležna jedinica Fondu ne dostavlja blagovremeno Godišnji plan interne revizije za tekuću godinu. Strateški plan rada jedinice za internu reviziju i Godišnji plan rada jedinice za internu reviziju u Fondu za 2019. godinu dostavljeni su 24.12.2019. godine, tako da Fond do kraja godine nije bio upoznat sa planom revizije za tekuću godinu. Prema dostavljenom Godišnjem planu, u oktobru je planirana naknadna revizija po izvještaju *Planiranje i izvršenje budžeta u Fondu*, dok je u novembru planirana redovna revizija na temu *Upotreba službenih vozila u Fondu*. Navedene revizije nisu obavljene u skladu sa planom, period obavljanja revizije je bio kraj decembra – januar 2020. godine. Izvještaji o internim revizijama obavljenim u Fondu su dostavljeni 27.2.2020. godine. Sagledavajući proces obavljanja interne revizije u Fondu može se konstatovati da rukovodstvo Fonda, već treću godinu, nije blagovremeno upoznato sa planiranim aktivnostima Jedinice za internu reviziju.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 49/19

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu⁶, Fondu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 475.000 KM. Međutim, Fondu su u 2019. godini, zbog privremenog finansiranja koje je bilo na snazi do 24. decembra, bila operativna sredstva u vrijednosti od 447.000 KM. Ukupno izvršenje budžeta za 2019. godinu iznosilo je 403.774 KM ili 85% od odobrenog budžeta.

Odstupanje u izvršenju budžeta u znatnoj mjeri je prouzrokovano činjenicom da je budžet planiran na osnovu 13 zaposlenih, dok je Fond u 2019. godini zapošljavao 12 osoba. Također, prilikom planiranja budžeta, na osnovu tada poznatih činjenica, planirana su sredstva za naknadu prava rukovodioca institucije na odvojeni život i smještaj, koja novoimenovani direktor ne ostvaruje. Procesom revizije uočeno je da su Fondu Zakonom o budžetu odobrena veća sredstva, za 2.000 KM, u odnosu na podneseni korigovani zahtjev za budžet. Fond nije podnosio zahtjeve za promjenu strukture rashoda unutar odobrenog budžeta.

Fond je izvršio usklađivanje sredstava na poziciji tekućih grantova – projekat povratka i rekonstrukcije u ukupnom iznosu od 9.963.841 KM. Sredstva evidentirana na poziciji tekućih grantova su namjenska sredstva za finansijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije i prema prezentovanim podacima ista čine akumulisana prenesena neutrošena sredstva iz ranijih godina (7.867.841 KM), uplaćena sredstva po ovom osnovu u 2019. godini (75.000 KM) i sredstva koja su odlukom Vijeća ministara BiH⁷ preraspoređena iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u budžet Fonda (2.021.000 KM).

Plan i program rada Fonda za 2019. godinu dostavljen je Vijeću ministara BiH u decembru 2018. godine, kada je i usvojen na 163. sjednici. Izvještaj o radu Fond je, uz prethodno pribavljena potrebna mišljenja i obavljene javne konsultacije, prosljedio Vijeću ministara BiH na usvajanje, međutim, do momenta obavljanja završne revizije isti nije razmatran.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Fond je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje može se konstatovati da je Fond, poštujući Pravilnik o finansijskom izvještavanju, sačinio zabilješku bilansnih pozicija uz bilans stanja, kao i obrazloženje izvršenja godišnjeg plana. Pored toga, u tekstualnom dijelu finansijskog izvještaja data je informacija o finansijskoj realizaciji programa posebne namjene, informacije su prezentovane po izvoru finansiranja i po godinama kada su odobreni projekti.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 4.064.883 KM, s tim da je realizacija na poziciji tekućih grantova – udružena sredstva po sporazumima 3.661.107 KM. Od ukupno zakonom odobrenih budžetskih sredstava Fond je ostvario rashode u iznosu od 403.775 KM ili 86%.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 84/19

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 7/20

Značajni rashodi finansirani iz budžeta odnose se na: bruto plaće (321.883 KM), naknade troškova zaposlenih (37.861 KM) te izdatke za usluge prijevoza i goriva (8.122 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 75.000 KM. Prihodi su evidentirani na osnovu primljenih tekućih transfera od ostalih nivoa vlasti, tačnije evidentirana je uplata Republike Srpske po Sporazumu o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2018. godinu i uplata Brčko distrikta BiH po Sporazumu o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za tekuću godinu.

5.3 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2019. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 432.848 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 348.083 KM. Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (380.972 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (51.876 KM), kratkoročne tekuće obaveze (266.696 KM) i obaveze prema zaposlenima (29.510 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1 Sredstva

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 380.972 KM, na kontu prelazni račun potraživanja, fond 30 – Udružena sredstva po sporazumima. Evidentiranje potraživanja je, kao i ranijih godina, izvršeno na osnovu zahtjeva za povrat PDV-a. Komisija je Odlukom⁸ odobrila raspored sredstava za komplementarne projekte, u iznosu od 500.000 KM, za plaćanje poreza na dodatnu vrijednost za zajedničke projekte Komisije koji se implementiraju u BiH. Fond sa navedenog projekta vrši plaćanje poreza na dodatnu vrijednost i uredno podnosi zahtjeve za povrat. S obzirom na to da se rješenja o povratu poreza na dodatnu vrijednost, za zahtjeve koji se podnesu krajem godine, ne dobiju u fiskalnoj godini Fond na osnovu podnesenog zahtjeva za povrat poreza na dodatnu vrijednost zadužuje prelazni račun potraživanja. Navedeno nije u skladu sa Uputstvom o načinu uplata povrata PDV-a na Jedinstveni račun trezora BiH i načinu evidentiranja povrata PDV-a preko ISFU-a⁹, kojim je definisano da se zaduženje radi na osnovu rješenja Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

PREPORUKA 1

Potrebno je nastaviti započete aktivnosti na rješavanju pitanja usklađenosti knjigovodstvenog evidentiranja i važeće regulative u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, uvažavajući specifičnost projekata koje realizuje Fond.

⁸ Odluka o odobravanju sredstava za plaćanje poreza na dodatnu vrijednost (PDV) za zajedničke projekte Komisije za izbjeglice i raseljene osobe BiH koji se implementiraju u BiH, broj: K-8-3-50-3453/13 od 19.9.2013 godine

⁹ Akt Ministarstva finansija i trezora broj: 01-08-16-1-1042-1/10 od 17.01.2011. godine

5.3.2 Popis sredstava i obaveza

Fond je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2019. godine. Komisija za popis imovine i obaveza Fonda je 11.2.2020. godine sačinila Izvještaj o izvršenom popisu koji je usvojilo rukovodstvo. Prema sačinjenom izvještaju stvarno stanje sredstava i obaveza usklađeno je sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak. Analizirajući izvještaje o popisu može se konstatovati da je komisija pored zbirnog izvještaja sačinila i pojedinačne izvještaje o stanju sredstava i obaveza za udružena i donatorska sredstva kojima se finansira program povratka izbjeglica i raseljenih osoba.

Procesom revizije utvrđeno je da nije izvršena ocjena i analiza stanja evidentiranog u vanbilansnim evidencijama na kontu 911111 - DCA Vanbilansna evidencija – uslovna potraživanja. Na navedenom kontu evidentiran je, po početnom stanju, iznos od 19.130 KM. Pored toga, može se konstatovati da se prilikom popisa sredstava na vanbudžetskim računima Fonda kod Centralne banke nisu koristili izvodi na 31.12.2019. godine. Prema informaciji dobijenoj od zaposlenih u Fondu popis je izvršen na osnovu izvoda dobijenih po posljednjoj obavljenoj transakciji u 2019. godini. Izvršen je popis stanja novčanih sredstava na devet transakcijskih računa. Uvidom u izvode na osnovu kojih je izvršen popis može se konstatovati da jedan izvod datira iz petog mjeseca 2019. godine.

PREPORUKA 2

Potrebno je, prilikom popisa sredstava i obaveza, obuhvatiti cjelokupnu imovinu kao i obaveze budžetskog korisnika, te osigurati da se stanje na računima i depozitima popisuje na osnovu izvoda i izvještaja o stanju tih sredstava na dan popisa.

6. JAVNE NABAVKE

Fond je donio plan javnih nabavki za 2019. godinu koji je tokom godine jednom izmijenjen i dopunjen. Procijenjena vrijednost nabavki u Fondu iznosila je 53.000 KM sa PDV-om, od čega je za nabavku roba planirano 28.000 KM, a za nabavku usluga 25.000 KM. Prema prezentovanim podacima, Fond je u 2019. godini izbor najpovoljnijih dobavljača vršio na osnovu jednog provedenog konkurentskog zahtjeva i 13 direktnih sporazuma. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora je 30.549 KM¹⁰. Procesom revizije nisu uočene značajnije nepravilnosti.

¹⁰ Izvještaj o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora po vrsti postupka i predmetu nabavke od 25.12.2019. godine za period 01.01.2019.-25.12.2019. godine.

7. OSTALO

7.1 Program finansiranja prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma

Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH, u cilju pružanja podrške povratku i reintegraciji izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH osnovan je Fond koji je zadužen za finansijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije, koje je svojom odlukom odobrila Komisija za izbjeglice i raseljene osobe BiH. Sredstva koja su na raspolaganju Fondu i koja se dodjeljuju putem Fonda su namjenska i koriste se samo radi realizacije projekata povratka i rekonstrukcije.

Realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije Fond finansira iz primarnih i sekundarnih izvora, koja se prikupljaju na poseban podračun, koji je otvoren u okviru Jedinostvenog računa trezora BiH. Primarni izvori finansiranja uključuju budžetska sredstva institucija Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, koja su namijenjena za povratak i rekonstrukciju, dok sekundarni izvori finansiranja Fonda mogu uključiti budžete kantona koji imaju potrebe za rekonstrukcijom, međunarodna sredstva, donacije, dobrovoljne priloge te druge raspoložive izvore.

Fond vrši praćenje i realizaciju finansijskih transakcija prikupljenih sredstava kroz ISFU sistem, po uspostavljenim projektnim kodovima za svaki odobreni projekat. Realizacija odobrenih projekata nije vezana za budžetsku godinu, već se neutrošena sredstva prenose u naredni period. Zaključno sa 31.12.2019. godine otvoreno je 15 projektnih kodova za praćenje utroška udruženih sredstava – primarni izvor finansiranja i devet projektnih kodova za praćenje realizacije projekata koji se finansiraju iz sekundarnih izvora.

Prema prezentovanim podacima Fond je po osnovu primarnih izvora finansiranja u 2019. godini raspolagao sredstvima u vrijednosti od 9.963.841 KM, od čega je 7.867.841 KM preneseno iz prethodne godine, a 2.096.000 KM je uplaćeno tokom 2019. godine. Sporazum o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2019. godinu potpisan je 19. novembra 2019. godine. Ugovorne strane su se saglasile da se sredstva u vrijednosti od 2.021.000 KM osiguraju iz budžeta institucija BiH, po 50.000 KM iz sredstava budžeta entiteta, a 25.000 KM iz budžeta Brčko distrikta BiH. S obzirom na to da se sredstva budžeta institucija BiH, za ove namjene, inicijalno odobravaju u budžetu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, ista su Odlukom Vijeća ministara BiH¹¹ od 30.12.2019. godine preraspoređena u budžet Fonda. Prema raspoloživim podacima, Komisija za izbjeglice i raseljene osobe BiH u 2019. godini nije zasjedala, tako da udružena sredstva po Sporazumu iz 2019, kao i neraspoređena sredstva iz 2018. godine (131.000 KM) nisu raspoređena po projektima. Realizacija udruženih sredstava u 2019. godini je 3.661.107 KM, neutrošena sredstva u vrijednosti od 6.302.734 KM su prenesena u 2020. godinu.

Uvidom u knjigovodstveni izvod namjenskog računa za udružena sredstva koji se vodi kod Centralne banke stanje na 27.12.2019. godine je iznosilo 1.975.065 KM, uplata institucija BiH i entiteta po Sporazumu iz 2019. godine nije evidentirana na ovaj dan. Prema informaciji dobijenoj od službenika za finansije, razlika između raspoloživih sredstava i operativnih sredstava na računu je zbog evidentiranja ranijih uplata na računima u okviru jedinstvenog računa trezora. Smatramo da je neophodno definisati način i dinamiku evidentiranja i prijenosa udruženih sredstava na otvoreni namjenski račun.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 7/20

Fond je sačinio i Komisiji za izbjeglice i raseljene osobe BiH uputio Izvještaj o finansijskoj realizaciji programa finansiranja prava iz aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za period 1.1.2019.-31.12.2019. godine u kome je navedeno da Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske ni u 2019. godini nije izmirilo obaveze po Sporazumu za 2009. godinu (3.941.455 KM) i Sporazumu za 2010. godinu (400.000 KM). Potraživanja po ovim sporazumima nisu evidentirana u Glavnoj knjizi Trezora. Fond u 2019. godini nije preduzimao aktivnosti po pitanju naplate navedenih potraživanja.

Pored navedenog, Fond je raspolagao i sredstvima iz sekundarnih izvora finansiranja i to: donatorskim i kreditnim sredstvima. Prema prezentovanim podacima ukupno raspoloživa sredstva u 2019. godini za programe koji se finansiraju iz ovih izvora su 87.487.502 KM, od čega su iz kreditnih sredstava raspoloživa sredstva u vrijednosti od 43.376.628 KM, a iz donatorskih sredstava 44.110.933 KM. Od ukupno raspoloživih sredstava po ovom osnovu utrošeno je 31.528.362 KM. Po obavljenom popisu, evidentirano stanje na računima otvorenim za realizaciju ovih projekata je 55.959.200 KM.

Imajući u vidu činjenicu da se implementacija projekata povratka i rekonstrukcije, kao i projekata održivog povratka vrši na nižim nivoima vlasti, finansijskom revizijom nije obuhvaćeno poslovanje Fonda u dijelu realizacije ovih projekata.

8. KOMENTARI

Fond nas je u ostavljenom roku obavijestio da nema komentara na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2019. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nataša Pavlović, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Lutvija Šrndić, revizor, v.r.

Nevena Kenjić, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2019. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2019. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2019. godinu

Fond za povratak Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađiva- nja budžeta	Ukupan budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	472,000	0	472,000	403,775	86
Bruto plaće i naknade	343,000		343,000	321,883	94
Naknade troškova zaposlenih	59,000		59,000	37,861	64
Putni troškovi	7,000		7,000	5,288	76
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	11,000		11,000	7,537	69
Izdaci za energiju i kom. usluge	0		0	0	
Nabavka materijala	9,000		9,000	7,094	79
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	13,000		13,000	8,122	62
Unajmljivanje imovine i opreme	6,000		6,000	5,616	94
Izdaci za tekuće održavanje	8,000		8,000	3,357	42
Izdaci za osiguranje	3,000		3,000	2,168	72
Ugovorene i druge posebne usluge	13,000		13,000	4,849	37
2. Kapitalni izdaci	3,000	0	3,000	0	0
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	3,000		3,000		0
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održava.			0		
3. Tekući grantovi	0	9,963,841	9,963,841	3,661,107	37
Sredstva po sporazumu o udruživanju		9,963,841	9,963,841	3,661,107	
			0		
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	475,000	9,963,841	10,438,841	4,064,882	39
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	475,000	9,963,841	10,438,841	4,064,882	39

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2020. godine.

Direktor:

Bojan Ninković

Bilans stanja na 31.12.2019. godine

Fond za povratak Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	380,972	174,285	219
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	380,972	174,285	219
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	51,876	67,716	77
Stalna sredstva	159,789	175,886	91
Ispravka vrijednosti	107,913	108,170	100
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	51,876	67,716	77
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	432,848	242,001	179
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	296,206	242,362	122
Kratkoročne tekuće obaveze	266,696	211,425	126
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	29,510	30,937	95
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	51,877	67,716	77
Izvori sredstava	51,877	67,716	77
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	348,083	310,078	112

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.02.2020. godine.

Direktor:
Bojan Ninković

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Fonda za povratak Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Fond) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2019. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 84/19) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Fonda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.02.2020.

Direktor:

Bojan Ninković